

Bazargic
(Базарджик) 14 Май 1938

Варна -

„Достойниятъ, Доблестниятъ
когато заповѣдва, всички охотно се
подчиняватъ.“

„Зле се работи съ Господаръ,
когато учи слугата“.

„На Великия духъ е свойстве-
но да презира обидитъ.“

Добруджански НОВИНИ

„Noulăți
Dobrogene“

ZIAR INDEPENDENT DE INFORMAȚIUNI

Redacția și Ad-ția Str. R. Carol No. 47 — B-gic România

Редакторъ СТ. РАДЕВЪ

— Apare la Bazargic —

— Abonament 200 lei anual —

Какъ се отпразнува празника

10 Май

10 Май е единъ отъ най голѣмитъ национални празници на Ромжнския народъ.

Тоя Великъ празникъ се празнува всѣка година на горната дата, той носи началото си отъ деня на независимостта на Ромжнската държава и народъ.

Оня денъ се отпразнува въ нашия градъ съ небивала досега тържественостъ.

Благодарение на мѣрките които сж взеха по организирането на това небивало досега празненство отъ г. гарнизония началникъ Генералъ Шаабъ и окръжния управителъ г. Полковникъ Първу.

Още рано сутринта цѣлия градъ бѣ окиченъ съ националния триколоръ а по ветринитъ и съ лика на Н. В. Каролъ II. Въ 9 ч. часа при присъствието на Военитъ, и цивилни Власти въ църквата Св. Георги сеслужи молебенъ. Следъ молебена цѣлото гражданство начело съ Военитъ и цивилни Власти, всички държавни и минориторни ученици придружени съ учителитъ си, се отправиха на площада „Piața Păcii“ Кадето бѣше издигната арка за официалнитъ лица и кадето стана маршироването на Войската.

Точно въ 10 г. Военитъ части започнаха маршировката.

Маршироваха следнитъ части; целия 40 пѣх. полкъ, 12 Кавалериски запаснитъ офицери, свободнитъ действующи ефицери, премилиитаритъ и Пожертната команда. Всички части подъ такта на Воената музика, минаха въ цирамоналенъ маршъ отлично.

Въ 11 часа въ Военния клубъ се даде Речепция на която взеха участие само представителитъ на Властѣта и поканенитъ граждани.

Въ 11 ч. часа въ театъръ „Модернъ“ се даде ученическа забава отъ по-горнитъ класове на гимназитъ.

Отъ 3 ч. до 7 сл. обѣдъ Воената музика свири въ градската градина.

Въ 8 часа Войската начело съ Воената музика съ запалени факли направи манифестация изъ улицитъ на града.

Презъ цѣлото прозденство гражданството взе живо участие, и късно презъ ноца си разотида.

Разговоритъ на Малкото съглашение въ Синая

Отношенията съ Унгария

ПАФИЖЪ. Официални срѣди се показватъ общо доволни отъ послѣдното официално комунике на Съвета на Малкото съглашение и поздравяватъ особено реалистичното държание на държаватъ, съставляващи Малкото съглашение. Огбелязано се, освенъ това желанието имъ да продължатъ да подържатъ и развиватъ при все по-мирна атмосфера отношенията си съ Унгария. най-после, из-

тъква се тѣхната вѣрност къмъ ОН. Сутриннитъ вестници, обратно, проявяватъ известна въздържаностъ наблегайки на обстоятелството, че комуникето е съставено съ доста общи фрази и че разговоритъ въ Синая сж били водени съ известна предпазливостъ.

— Г-нъ Префектъ Псковникъ Първу се забърна отъ отпускатъ си и дое управлението на окръжа

Всѣки единъ човѣкъ, всѣка фамилия, всѣко общество, всѣки народъ, всѣко племе, цѣлото човѣчество до толкова, до колкото сж се издигнали културно, до колкото сж просвѣтени, до колкото ценятъ своето национално и човѣшко достоинство отдаватъ, ако не винаги съ необходимото внимание, то поне веднѣжъ въ годината, заслужената почитъ, уважение и признателностъ къмъ всички ония, които сж допринесли за тѣхното издигане на културно-просветното поле, за тѣхното преуспяване въ напредъка и цивилизацията.

Отъ всички празненства най-ценни, най-заслужени сж ония, въ които се чествува паметта на всички ония гении, които съ подвизитъ си сж допринесли било за единъ народъ било за едно племе, било за цѣлото човѣчество по нѣщо за напредъка, културата и просветата имъ.

Всѣка година празнуваме паметта на Двамата Братя — св. св. Кирилъ и Методи.

Всѣка година цѣлото българско цѣлото славянско племе, цѣлото културно човѣчество се покланя предъ паметта на тия два гения и имъ отдава съ едно по-големо внимание вечно дължимата имъ почитъ и уважение, вечно дължимата имъ признателностъ.

Дѣлото на св. Братя Кирилъ и Методи е велико независимо отъ правнуването и почитане паметта имъ.

Въ този празникъ, въ това почитание паметта имъ всички ония, които взиматъ участие доказватъ, че сж напреднали, че сж културни и просветни, че ценятъ националното и човѣшкото си достоинство и че сж заслужили свѣтлината дадена имъ отъ тия два гения.

Какъвъ е подвигътъ на св. св. Братя Кирилъ и Методи?

Къмъ средата на деветия векъ когато Византийската и Латинската духовни империи сж се борили за духовно надмощие върху цѣлото земно кжбо, върху цѣлото човѣчество, когато по вече отъ 150 тѣснона славянски племена сж се лутали въ езическия мракъ и тънели въ невежество, явяватъ се двамата философи, св. св. Кирилъ и Методи и покрѣствайтъ въ християнската религия Българското славянско племе изъ средата

на което сж излезли и неговиятъ мъдръ царъ Борисъ.

До това време словото божие, християнската религия се разиространявала, кнѣжитъ сж се пишели и четели, службата въ църквитъ се е извършвала само на три езика: еврейски, грѣцки и латински.

Тукъ въ покрѣстване на първо славянско племе Българитъ, се намесва гениятъ на св. св. Братя Кирилъ и Методи и тѣ създаватъ азбука превеждатъ цѣлото Св. Писание и всички черковни книги на езика на покрѣстеното първо славянско племе. Съ този си жестъ двамата Братя навличатъ до нѣжде си за вистѣта и умразата, както то на византийската така и на Латинската духовни империи. Почватъ борби, почватъ гонения, преследвания. Благодарение високата имъ култура, голѣмата имъ начетеностъ и силнитъ имъ гений, двамата братя успѣватъ въ борбата и мисията си. Ето отъ части какво пише Папа Иоанъ VIII до Свѣтополка, князъ Моравски:

„Напълно одобряваме славянското писмо открито отъ Константинъ (Кирила) философа. Удобриваме да се славослови Богъ на славянски езикъ и заповѣдаме да се проповѣдватъ на сѣщия езикъ дѣлата и подвизитъ на нашия учителъ Исуса, шѣй като Свещеното писание ни учи, че трѣбва да хвалимъ Господа не само на три езика, а на всички езици. . .“

„Намирайки, че Методи е православенъ въ всички доктрини и черковни служби, ние го испращаме да ръководи църквата Божия, която му бѣше поепрена и Ви заповѣдаме да го приемете радушно, като Вашъ проповѣдникъ съ почеститъ и уважението, които му се дължатъ. . .“

Покрѣстеното първо славянско племе (Българското) не следъ дълго време дава азбуката си и всички черковни книги на останалитъ славянски племена Руси, Сърби, Хървати и др. — и като ги изкарва отъ езическия мракъ и невежество, съ приемане и отъ тѣхъ на Християнската религия, снабдява ги съ най-силнитъ духовни оръжия: езикъ, азбука и книги и имъ посочва пътя къмъ напредъка, просвѣтата и културата.

Съ своятъ си подвигъ св. Братя Кирилъ и Методи сж заслужили не само за цѣ-

„Sine doctrina vita est quasi imago mortis“

„Безъ науката животътъ е като образъ на смъртѣта“

лото българско, за цѣлото славянско племе, но тѣ сж заслужили за цѣлото човѣчество.

Тѣхниятъ гений извежда цѣлата славянска раса отъ езическия мракъ и я поставя наредъ съ другитъ културни, просветени народи-раси. Тѣхното дѣло е влѣкло отдавна въ общата културна история на човѣчеството.

Сравнителното индоевропейско езикованние поставя старобългарскиятъ езикъ, на който сж проповѣждали св. Братя Кирилъ и Методи и съ когото сж си служили и си служатъ всички славяни и др., наредъ съ най-старитъ и най-ценнитъ езици като стариндийски, санскритскиятъ, староперсийскиятъ, езика на Хомера и др. индоевропейски езици.

Дѣлото на св. Братя Кирилъ и Методи е велико и свѣтло. То е подъ милостивото покровителство на Бога, защото е било дѣло на Свѣтци, които нѣкои поставятъ следъ Мойсея и Христа, като ги наричатъ особно Кирила трети преобразователи на свѣта.

И до като свѣтъ свѣтува, култура просвѣта и съзнание сжществуватъ. Тѣхната паметъ винаги ще се чествува.

Подвигътъ на Кирилъ и Методи има общочовѣшко и общославянско значение.

За всѣки славянинъ съ тѣхнитъ имена трѣбва да бѣде свързана представата за вѣлики и безкористни поборници на безкрайно скжпата идея за културното приближение на славянитъ

Измежду всички славяни на Българското племе се пада Великата честъ и шасте, че св. Братя Кирилъ и Методи сж били непосредствени участници въ създаването на неговата културна история, на неговата народна просвѣта.

Нека пазимъ езика, словото, писмехостѣта си, най-силното духовно оръжие, за вѣщако намъ отъ нашитъ Велики. Техалхи учител и просвѣтишеле нека кажемъ всички въ насъ да вѣщака признателностъ на Свѣтитъ

Апостоли КИРИЛЪ И МЕТОДИ
Д-ръ Ив. Байчевъ

Френски постъпки въ Прага и английски—въ Берлин

ПАРИЖЪ. Добре осведоменият срѣди смѣтатъ, че послѣднитѣ на френското и английското правителства, за които бѣ взето решение презъ вѣме на преговоритѣ отъ 28 и 29 априлъ, ще бѣдатъ направени предъ пражкото правителство по всѣка вѣроятностъ днесъ или утре.

Отъ друга страна, постъпкитѣ, които английското правителство трѣбва да направи предъ правителството на Берлинъ, сѣщо изглеждатъ предстоящи. Добре осведоменият срѣди смѣтатъ, че английскиятъ посланикъ въ Берлинъ г. Хендърсънъ се срѣщалъ вчера въ връзка съ това съ г. Гьорингъ.

Пълномощнитѣ министри на Франция и Англия ще бѣдатъ натоварени да посъветватъ чехословашкитѣ ръководни лица по приятелски начинъ да отидатъ въ полза на германското малцинство до крайната граница на отстъпки, съпада-

щи съ чехословашката цѣлостъ, безъ, обаче, да се намѣсватъ въ вътрешнитѣ работи на тая държава. Парижкитѣ срѣди сѣ убедени, че чехословашкото правителство ще посрещне тия постъпки съ най-голямъ разбирателство. Известно е, както това бѣ показано съ меморандума на чехословашкото правителство, вжрченъ въ Парижъ и въ Лондонъ преди англ.-френскитѣ разговори, че Чехословакия е наклонна да вземе най-либерални мѣрки спрямо нѣмското малцинство. Обаче едно помирение между чехословашкото правителство и нѣмското малцинство ще може да се постигне само ако правителството въ Берлинъ, чиято връзка съ партията на судетскитѣ нѣмци е вѣнъ отъ всѣкакво съмнение, сѣщо приеме едно приятелско уреждане на въпроса въ рамкитѣ на чехословашката държава.

Гостуването на г. Хитлеръ въ Италия

РАВМѢНИ РЕЧИ МЕЖДУ КРАЛЪ-ИМПЕРАТОРЪ ЕМАНИУЛЪ И Г. ХИТЛЕРЪ.

Вечерята, дядена въ честъ на Фюрера, кралтъ-императоръ произнесе речъ, въ която между друго казали:

„Съ особено задоволство имаме честта да ви поздравимъ съ най-искрено добре дошълъ, защото Италия поздравява въ ваше лице водача на голѣмия приятелски народъ, водача, който върна на Германия величieto и културната мисия. Връзкитѣ и сродството въ областитѣ на културата и на работата сѣ многобройни между нова Италия и нова Германия, и ето защо, приятелството между дветѣ страни стана още по-тѣсно и здраво. Това приятелство днесъ е и ще бѣде въ бъдеще единъ инструментъ за слу-

жба на европейската политика на миръ, която правителството на Райха и нашето правителство се стремятъ да осъществятъ чрезъ едно сътрудничество, основаващо се на взаимно доверие“.

Въ отговора си Фюрерътъ, между друго, казали: „Неоспоримитѣ приемы, който ми бѣ оказани отъ вашата страна, е дано докажатъ, че фашистка Италия е убедена, че има въ лицето на Германия единъ искренъ и непоколебимъ приятелъ. Това взаимно приятелство е не само едно обезпечение за сигурността на двата народа, но, освенъ това, едно обезпечение за ОБЩИЯ МИРЪ“.

ХРОНИКА

— Както се знае, че отъ 1935 год. по амбицията на еднѣ тогавашенъ партизанинъ, просвѣтния славянски празникъ св. Кирилъ и Методий, се празнува въ добруджа на 11 Май а не официалната дата 24 Май.

За да се празнува на горната дата тоя празникъ, не сѣ виновни властитѣ, а сѣ виновни ръководителитѣ на нашитѣ обществени работи, защото никой не е повдигналъ тоя въпросъ.

Оая дѣвъ въпрѣки да не се взеха никакви мѣрки отъ ръководителитѣ на училищата ни по отношение отпразднуването на празника св. Кирилъ и Методий, гражданството достойно доказа, че и само може да си отпразднува празника.

20 години тоя празникъ, се празнуваше съ специална програма, съ специални афиши се предивесяване гражданството и пр. пр.

Тая година, нищо не се направи отъ страна на хората които трѣбва да се грижатъ за тоя празникъ.

Нито единъ афишъ, нито една мѣрка освенъ ученицитѣ, въ училището и единъ банкетъ на който г. Д-ръ Б. Язакевъ покани само своитѣ си хора.

Но гражданството пакъ си отпразднува както всѣка година.

Нѣкой като запита защо, така се отпразднува отговорнитѣ отговарятъ че властитѣ не позволявали — това е тѣхното извинение но не е вѣрно.

— За финансовъ началникъ, е назначенъ г. А. Кристофоръ. Той е известенъ, като дългогодишенъ помощникъ Шукъ въ нашия градъ, като честенъ и справедливъ държавенъ чиновникъ. Ний го поздравяваме съ новата му служба.

— Речта, която държа по радио-Букурещъ г-нъ Министера на вътрешнитѣ работи Арм. Калинеску, обесни че резолтата отъ новото административно Управление е дало отличенъ резултатъ. Следователно каза той, че нуждата засѣва сѣгашиитѣ окръжни и общински административни ръководители да останатъ за по-дълго време и продължатъ работата си.

— Отъ известно време се забелязва, че малки момчета посещаватъ кафенетата и разни клубове. Тѣ сѣ учатъ да играятъ карти, табли и други хазартни игри.

Добре ще бѣде властитѣ да взематъ мѣрки и да не допускатъ такива деца по горнитѣ заведения.

— По силата на едно министерско нареждане всички питейпродавници (крѣчмари) сѣ задължени да даватъ изпитъ на Ромънски езикъ, предъ Финансовитѣ власти.

Отъ досегашния резултатъ 70% не знаятъ Ромънски езикъ. Мърката която ще се вземе противъ, тѣхъ е че ще ги задължатъ да научатъ официалния езикъ на страната.

Д-ръ Любенъ Семовъ се завърна и започна наново да приема болни

— Преди нѣколко дена адвоката Коенъ е нанесилъ въ окръжния съдъ побой на гражданина ни г. Коста Пачевъ.

Известно е, че г. Пачевъ е боленъ човѣкъ и заслужавали тоя адвокатъ да се справя съ него по тоя начинъ.

Патаме г. Декана на ад-

вокатското баро да не взелъ мѣрки противъ побойника.

— Въ редакцията ни се намиратъ на разположение и проданъ камени валеци харманъ.

— Месецъ на Букурещъ до 9 Юний е откритъ. Намаление по ж. п. линия 50% и 75%. Вѣтки може да посети столицата съ горното намаление.

Г-нъ Боршару, досегашенъ полицая на града ни отъ 1 Май н. г. е пенсиониранъ. На негово мѣсто е назначенъ г. Мовилеску, а за директоръ на полицията г. Константинеску.

Известно е на гражданството, че г. Боршару, бѣше дългогодишенъ полицай, той познаваше гражданството и си изпълняваше службата достойно и справедливо, както къмъ държавата така и къмъ гражданството.

Съ неговото отеглене ние губимъ една личностъ която служеше и заслужаваше своя си постъ. Поздравяваме неговия заместникъ и сме уверени че ще върви по пътя на своя си пришественикъ.

— Последнитѣ дѣждове кеито паднаха въ окръга, подарихъ отлично реколтата. Тая година ще имаме една изобилна реколтата.

— Апелираме къмъ всички наши абонати, които не сѣ си изплатили абонамента на в-ка да си го изплатятъ въ редакцията или на наши хора изпратени специално за целта.

Д-ръ Петъръ Пачевъ хирургъ

Завършилъ медицинския факултетъ при университета въ ГРАЦЪ—АВСТРИЯ отвори медицински кабинетъ str. Regele Carol 37 Bazargic въ бившето здание на Добри Русковъ.)
Tip. „Comerciala“—Bazargic

За здрави и болни

„Medicus curat, Natura sanat.“

„Лѣкарътъ лѣкува, Природата оздравява.“

РАНА, ЯЗВА ВЪ СТОМАХА И ДВНАДЕСЕТПРЪСТНИКА.

Една отъ доста разпространенитѣ болести на храносмилателната система е така наречената „Рана“ или „Язва“ въ стомаха и дванадесетопръстника. Дълги години тая болестъ може да съществува и да работи, да дълбае и стомаха и дванадесетопръстника безъ да е обезпокоявана отъ никого. Мнозина сѣ години страдатъ и се скитатъ по лѣкари и др. съ диагнозата „стомашно разстройство“, киселини въ стомаха“, „гастритъ“ Е, „катаръ въ стомаха“, „Нервенъ стомахъ“ и др. и продължаватъ да взематъ содата и разни успокоителни за стомаха лѣкарства безъ да подозиратъ,

че вътрешната обвивка, слезистата ципа на стомаха или дванадесетопръстника, а често на тия двата органа, нѣкъде е раздразнена, зачервена, наедена, разкъсана по-вече или помалко и сегнѣ-тегистъ, апо нѣкога и постоянно сълзиче чиста кръвъ която развѣсена и отвлечена съ хранитѣ остава незабелязана.

Кои сѣ причинитѣ и какъ се образува тая рана тая язва въ съ стомаха и дванадесетопръстника?

Знае се че храносмилането почва въ устната кухина въ устата: една частъ отъ хранитѣ (главно въглехидратитѣ) когато сѣ добре и достатъчно здѣка-

ни и добре развѣсени съ слюнката сѣ почти смлени и готови за използване отъ организма. Отъ устната кухина храната отива въ стомаха, където се подава на действието на стомашния сокъ и следъ това преминава въ дванадесетопръстника отъ където, следъ като претърпи действието на чрѣвния сокъ и злѣчката, продължава нѣтъ си изъ червата, като една частъ (полезната) се всмуква презъ стѣнитѣ имъ и преминава въ кръвта, и другата частъ (неизползуваната) се изхвърля на вънъ. Всичко това става съгласно едни естествени, природни закони, възъ основа на които почива всѣка организмъ и които всички мислени не познаватъ, а сѣщо и вѣче не прилагатъ. Всичко онова, което се отнася до хранитѣ и храносмилането

до и въ устната кухина зависи отъ нашата воля. Веднѣжъ преминали хранитѣ въ стомаха и по-нататкъ въ чрѣвата всичко каквото става съ тѣхъ става не по нашата воля: отдѣлянето на стомашния и другитѣ сокове, свиванията и разпушанията на стомаха и чрѣвата, самото храносмилане, всмукване и използване на хранитѣ се извършва съгласно поменатитѣ по-горе естествени, природни закони, които всѣки трѣбва да знае и прилага поне отъ части.

Ако по нѣкаква си причина, (а тѣ сѣ много: малокръвие, употребяване на много топла, много студена, солена, кисела не добре подобрена храна и др.) отдѣлянето на стомашния и другитѣ сокове се засили по качество и по количество, вътрешната обвивка, слезистата ципа на сто-

маха и на дванадесетопръстника почва да се раздразва, почва да се зачервява. Почва се едно само-разяждане и едно самоизяждане въ стомаха и дванадесетопръстника, което въ основата си има едно дълбоко смущение, едно дълбоко разстройство въ отдѣлянето на стомашния и други сокове.

Това саморазяждане, това самоизяждане, ако не се взематъ мѣрки, бърже достига до рана, язва въ стомаха или дванадесетопръстника, главнитѣ външни признаци на която сѣ силни болки подъ лѣжничката, повръщание и тежки и силни стомашни кръвоизливи, които на време трѣбва да се откриятъ за да се взематъ веднага ползватитѣ и спасителни мѣрки.

Въ идния брой—лѣкуване.

Д-р. ИВ. БАЛЧАР